Varhaiskasvatuksen kehittäminen

Siimapuiston päiväkoti

Nykytila VK:n kehittämisestä yksikön näkökulmasta

- Valtakunnallisesti koordinoimaton kehittäminen
  - Kunnilla omat / omiin mittareihin perustuva
  - Yksiköillä / ei velvoita VASU:n perusteisuutta
  - Alueelliset / todellisen tutkimustiedon puute
- Kunnan tahtotilaan perustuva
  - Johtajan / kunnan omat intressit ohjaavat kehittämisen alueiden valintaa
  - Pitkälti vapaaehtoisuuteen perustavaa
- Koko VK:n kehittäminen lyhytjänteistä ja poukkoileva
  - Jatkuva muutos ja pikaisten päätösten pohjalta
  - Todellisuuden arviointi ja kartoitus epäluotettavaa
  - Seuranta, menetelmät ja mittarit puuttuu
  - Hankepohjaista

MIKSI? KEHITTÄMINEN ON VELVOITTAVAA?

Varhaiskasvatuslaki soveltuvin osin perusopetuslaki:

- edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, terveyttä ja hyvinvointia
- toteuttaa lapsen leikkiin, *liikkumiseen*, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset
- Varmistaa eheä polku esiopetukseen ja perusopetukseen

YK:n lapsen oikeuksien sopimus

Varhaiskasvatussuunnitelma ja Esiopetussuunnitelma

Kunnan palvelurakenne perustuu lapsen, perheen ja yhteiskunnan tarpeisiin

Lasten ja huoltajien osallisuus

- Oman arjen asiantuntijuus
- Yhteisvastuullisuus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on ohjata lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin ja tukea lasten oppimista

- Kulttuurinen kestävä kehitys → tasa-arvo
  - Meidän yhteinen Suomi
  - Yhteisöllisyys
  - Arvot ja asenteet
- Sosiaalinen kestävä kehitys → vaikuttavuus
  - Yhteiskunnan hyvinvointi, tulevaisuuden kansalaiset
- Taloudellinen kestäväkehitys
  - Ennaltaehkäisy, psyykkinen ja fyysinen hyvinvointi
  - Koulutus, verkosto- ja kunnan omien hallintokuntienyhteistyö
- Ekologinen kestäväkehitys

MITÄ VARHAISKASVATUKSESSA TULEE KEHITTÄÄ?

JOHTAJUUS / RAKENTEET:

- Oppimiskäsitys ymmärrettäväksi= varhaiskasvatuksen rooli vaikuttajana lasten, perheiden ja yhteiskunnan näkökulmasta
- Arvot ja perusta= Todentuva VASU yhteiskunnan tulevaisuuden hyvinvoinnin varmistajana
- Psyykkisen ja fyysisen pahoinvoinnin, syrjäytymisen, kiusaamisen ennaltaehkäisevän rakenteena

MITÄ VARHAISKASVATUKSESSA TULEE KEHITTÄÄ?

VASTUU JA PORTINAVAAJAT

HENKILÖSTÖN AMMATILLISUUS / TOIMINNAN SISÄLLÖLLINEN LAATU JA TIETOISUUS TAVOITTEISTA ja VAIKUTTAVUUDESTA

- Laaja-alainen osaaminen
  - Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
  - Oman työn jatkuva arviointi
- Toimintakulttuuri / eheyttävä oppiminen
  - Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa
  - Oppimaanoppimisen taidot onnellisen oppijan polku
- Kasvu ja oppimisympäristöt rakentaa käyttäjien todellisten tarpeiden pohjalta

LEIKKI

KASVATTAJAN TYÖKUVAN KIRKASTAMINEN / MAHDOLLISTAJA

- Monipuoliset työtavat / Leikki
  - **Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset 2016. Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016:21.**
- Oppimisen alueiden arviointi mittariston käyttö
- Oman työn ja todellisen arjen vaikuttavuuden arviointi

TAIDE ja KULTTUURI

Miten kehitetään?

PITKÄJÄNTEISYYS KEHITTÄMISEEN /tulosten seuranta

- Johtajuuden varmistaminen VASU:n perusteiden pohjalta
  - Pedagogista johtajuutta / yhteisen ymmärryksen rakentaminen
  - Hyvien työkalujen ja osaamisen jakaminen
  - Rakenteiden kehittäminen suhteessa tavoitteisiin

VASU:n PERUSTEINEN JATKUVA ARVIOINTI JA SEURANTA

- Kehittämisen pohjana
- Todellisen tiedon pohjalta kehittäminen, tulosten ja vaikuttavuuden seuranta
  - Arjen todellisen tilanteen arviointi ja kartoittaminen
- Kasvattajien ammatillisuuden ja osaamisen kehittäminen ja työnlaadun varmistaminen

KEHITTÄMISEN TAVAT

- Osallistava kehittäminen
- Painopistetyöskentely
- Tutkimustietoon ja todellisuuden pohjautuva jatkuvan arvioinnin työkulttuuri

Siimapuisto case

- Kehittämiselle laadittu tavoitteet, rakenteet
  - Jaettujohtajuus ja pedagoginen johtajuus vastuu
  - VASU:n tavoitteisiin sitoutunut henkilöstön / ammatillisuus
  - Tutkittutieto ohjaa toimintaa
  - Hankkeista mallinnettu pysyväksi käytännöiksi
  - Ylemmän johtajuuden tuki ja lupa innovoida
- Kaupungin ja valtakunnallinen kasvatuksen ja opetuksen tahtotila tiedossa
- Jatkuvan kehittämisen toimintatapa
  - Yhteistyö YO
    - Orientaatio projekti (arviointi), POM, TAIKAVA, DAGIS
  - Verkostot
    - Vihreälippu, VALO, Hyvän mielen olohuone (vanhemmuuden tuki)
  - Osaamisen jakaminen
    - Kunnan sisäiset verkostot
    - Painopistetyö
    - Yksikön pedagogiset kehittämisen foorumit

Haasteet ja uhkatekijät

- Lapsen hyvinvoinnin varmistaminen
  - SOTE peruspalvelut siirtyy eri organisaatioon / hallinnon tasoon
  - ”Pirstaloitunut” yhteistyö?
  - Ennaltaehkäisevätyö?
- Koulutuksen vastaavuus suhteessa osaamisen tarpeisiin
  - Kelpoisuus / ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys
  - Pedagogisen koulutuksen saaneiden kasvattajien / REKRY
  - Opetussuunnitelmien kirjo
- Lyhytjänteinen kehittäminen / hankeraha
- Vaikutusten arviointi jää tekemättä
- Todellisen arjen arviointitietoa ei ole
  - PKS monikulttuurisen, kieliped. kehittäminen ja vahvistaminen = tasa-arvoisuus